

Pagna ewlenija>Sib professjonist legali>Sib espert

Sib espert

Awstrija

I. Listi u reġistri ta' esperti

Fl-Awstrija, l-esperti huma rreġistrati skont l-ispeċjalizzazzjoni. Ir-reġistri tal-esperti jinżammu mill-Qorti Reġjonali tal-Prim'Istanza ("Landesgericht").

Ir-reġistri huma disponibbli għall-pubbliku [hawnhekk](#).

L-esperti jridu japplikaw u jgħaddu minn eżami sabiex jiġu elenkati fir-reġistru.

II. Kwalifiki tal-esperti

L-applikanti li jixtiequ jinħatru mill-qorti jridu jagħtu prova tal-esperjenza professjonali fil-qasam ta' kompetenza tagħhom. Barra minn hekk, l-espert irid ikollu għarfien sostanzjali tal-principji l-aktar importanti tal-liġi proċedurali Awstrijaka, ikun jaf kif jikteb opinjoni ta' espert u jrid iforni prova ta' hames snin ta' xogħol professjonali matul il-perjodu immedjatament ta' qabel ir-reġistrazzjoni jekk ikollu lawrja ta' master, jew 10 snin esperjenza professjonali fil-qasam ta' kompetenza tagħhom mingħajr lawrja ta' master. Barra minn hekk, irid ikollu kapaċità legali sħiħa u jkun affidabbli. Biex ikunu affidabbli, l-esperti ma jrid ikun fihom x'tikkritika fihom fil-kondotta ġenerali tagħhom sabiex l-imparzjalità tagħhom u l-kwalità ta' xogħolhom ikunu garantiti.

L-applikazzjoni għar-reġistrazzjoni fir-reġistru ta' esperti "guramentati u ċertifikati" (fil-formulazzjoni tal-espert rikonossut mill-EEEI) trid tiġi pprezentata lill-president tal-Qorti Reġjonali tal-Prim'Istanza fid-distrett tar-residenza regolari jew tal-post tal-attività professjonali tal-applikant.

Matul il-proċedimenti ta' reġistrazzjoni, il-president responsabbli mir-reġistrazzjoni jqabbad kummissjoni biex thejji opinjoni esperta dwar jekk ir-rekwiżiti tar-reġistrazzjoni gewx issodisfati.

L-esperti jridu jieħdu gurament qabel ma jiġu rreġistrati.

Jekk l-esperti jissodisfaw ir-rekwiżiti kollha msemmija hawn fuq, huma jinħatru għal hames snin mill-president responsabbli mir-reġistrazzjoni. L-esperti jridu jergħu japplikaw biex jiġu rreġistrati kull hames snin. Jekk l-esperti jibqgħu jissodisfaw ir-rekwiżiti kollha, huma jergħu jinħatru mill-ġdid (għalkemm ma jkollhomx bżonn jagħmlu eżami ieħor).

L-esperti jistgħu jitneħħew mir-reġistru: jekk ikunu jixtiequ, jekk ma jibqgħux jissodisfaw ir-rekwiżiti jew jekk l-awtorità kompetenti tiddeciedi li tagħmel dan. Id-deċiżjoni li espert ma jiġix irreġistrat mill-ġdid trid tispeċifika r-raġunijiet għaċ-ċaħda tar-reġistrazzjoni mill-ġdid u tista' tiġi kkontestata.

Hemm [kodiċi ta' etika](#) ppubblikat mill-Assoċjazzjoni Awstrijaka tal-Esperti Guramentati u Ċertifikati.

III. Remunerazzjoni tal-esperti

III.1 Informazzjoni ġenerali

L-Att Awstrijak dwar id-Dritt għat-Tariffi ("Gebührenanspruchsgesetz" 1975) huwa applikabbli għat-tariffi tal-esperti. Dan ir-regolament jinkludi regoli ġenerali li huma applikabbli għall-esperti. Barra minn hekk, huwa jinkludi sistema speċifika ta' kumpens għat-tobba, l-antropologi, id-dentisti, il-veterinarji, l-esperti għall-analiżi kimika u l-esperti għall-vetturi bil-mutur.

III.2 Tariffi

Normalment it-tariffi jiddependu fuq il-kumplessità tal-opinjoni. Teżisti sistema speċifika ta' kumpens fi proċedimenti kriminali u fi proċedimenti tal-qorti tal-familja għal certi esperti (ara II.1 hawn fuq).

III.3 Pagament

L-espert irid jiffattura n-nota tat-tariffi tiegħu lill-qorti fi żmien 14-il jum wara li jkun temm jagħti l-opinjoni tiegħu. B'mod ġenerali, it-tariffi jithallsu permezz ta' trasferiment bankarju.

III.3.1 Proċedimenti ċivili

Fi proċedimenti ċivili, qabel ma l-espert jibda jaħdem fuq l-opinjoni tiegħu, il-qorti ġeneralment tordna li ż-żewġ partijiet għandhom jagħmlu pagament bil-quddiem ("Kostenvorschuss") lill-qorti. L-ammont tal-pagament bil-quddiem jiddependi fuq il-kumplessità tal-każ u l-iskala tal-opinjoni li jrid jagħti l-espert. Ir-remunerazzjoni ġeneralment tiġi kkalkulata abbażi tal-għadd ta' sigħat li l-espert ikun qatta' fuq il-każ, immultiplikat bir-rata fis-sieġha, l-ispejjeż u l-VAT huma wkoll parti mir-remunerazzjoni tal-espert. L-imħallef jordna, skont l-esperjenza tiegħu, l-ammont li l-partijiet iridu jiddepożitaw. Jekk l-ammont depożitat ma jkunx suffiċjenti, jista' jiġi ordnat pagament bil-quddiem ieħor.

III.3.2 Proċedimenti kriminali

Fi proċedimenti kriminali, l-Istat iħallas ir-remunerazzjoni tal-espert.

III.3.3 Proċedimenti tal-qorti tal-familja

Fi proċedimenti tal-qorti tal-familja, ġeneralment l-Istat iħallas ir-remunerazzjoni tal-espert.

III.4 Każijiet ta' għajjnuna legali

B'mod ġenerali, l-għajjnuna legali tingħata lill-persuni li ma jkunux jistgħu parzjalment jew kompletament iħallsu l-ispejjeż tal-proċedimenti, inklużi l-ispejjeż tal-esperti minħabba s-sitwazzjoni ekonomika tagħhom. Il-benefiċjarji tal-għajjnuna legali jridu jirrimborżaw it-tariffi, b'mod sħiħ jew parzjali, jekk is-sitwazzjoni finanzjarja tagħhom tkun tjebet b'mod sostanzjali fi żmien tliet snin wara l-proċedimenti. Jekk jogħġbok innota, il-parti telliefa dejjem trid tkopri t-tariffi tal-parti rebbieha.

III.5 Rimborż tat-tariffi tal-esperti

Il-qorti tagħti d-deċiżjoni dwar l-ispejjeż (proporzjonati) bħala parti mis-sentenza. Għalhekk, l-ispejjeż mogħtija huma eżekutorji.

IV. Responsabbiltà tal-esperti

L-esperti jinżammu responsabbli skont il-liġi ġenerali tal-obbligi. Huma obbligati jkopru r-responsabbiltà possibbli tagħhom permezz ta' assigurazzjoni ta' indennizz professjonali.

V. Informazzjoni addizzjonali dwar il-proċedimenti tal-esperti

Is-sit web tal-Assoċjazzjoni Awstrijaka tal-Esperti Guramentati u Ċertifikati jipprovdi informazzjoni dettaljata dwar l-ispejjeż (kampjun ta' noti tat-tariffi), kif wieħed jista' jsir espert rikonossut. Dan is-sit web huwa informativ u faċilment aċċessibbli għall-pubbliku.

V.1 Bażijiet legali

Id-dispożizzjonijiet legali prinċipali applikabbli għall-kompetenza ġudizzjarja fl-Awstrija huma:

L-Artikolu 351-367 tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili Awstrijak ("Zivilprozessordnung" - ZPO)

L-Artikolu 31 tal-Att dwar Kwistjonijiet Mhux Ikkontestati ("Außerstreitgesetz")

L-Artikoli 52-53a tal-Kodiċi tal-Proċedura Amministrattiva Awstrijak ("Allgemeines Verwaltungsverfahrensgesetz 1991")

L-Artikoli 104, 112, 125-128 tal-Kodiċi tal-Proċedura Kriminali Awstrijak ("Strafprozessordnung 1975").

V.2. Ffatra ta' esperti

L-esperti jistgħu jinħatru mill-qorti iżda mhux mill-partijiet involuti. Il-ffatra ta' esperti fi proċedimenti amministrattivi hija simili għal dik fi proċedimenti ċivili. Fi proċedimenti ta' investigazzjoni kriminali, l-espert jista' jinħatar mill-prosekutur.

V.2.a. Ffatra minn qorti

Il-qorti ċivili għandha s-setgħa diskrezzjonali li taħtar espert ex officio jew fuq talba espliċita tal-litiganti jekk il-fatti rilevanti ma jkunux jistgħu jiġu stabbiliti mod ieħor. L-uniku limitu għal din is-setgħa huwa l-prinċipju tal-kuntradittorju. Il-qorti hija libera li taħtar kwalunkwe persuna li tqis xierqa biex taġixxi bħala espert. L-espert irid jirrapporta kwalunkwe kunflitt ta' interess lill-qorti. L-esperti maħtura mill-qorti għandhom aċċess għall-elementi rilevanti tal-atti.

V.2.b. Ffatra mill-partijiet

Fl-Awstrija, jintgħażel espert privat minn waħda mill-partijiet. Ir-rapport tiegħu jrid jiġi invokat u ppreżentat mill-partijiet, inkella jiġi rifjutat bħala inammissibbli. Jekk dawn ir-rekwiżiti jiġu ssodisfati, il-qorti teżamina u tivvaluta l-opinjoni tal-espert b'mod ħieles. Ir-rapport huwa meqjus bħala element ta' prova iżda ma jistax jannulla r-rapport ta' espert maħtur mill-qorti. Huwa pjuttost marbut mal-bażi legali tal-argumenti tal-litigant. Il-qorti tista' tiddeċiedi jekk tkunx se tibbaża r-raġunament fis-sentenza tagħha fuq l-opinjoni tal-espert maħtur mill-parti.

V.3 Proċedura

L-esperti maħtura mill-qorti jistgħu jiġu kontroezaminati mill-avukati tal-partijiet.

V.3.a. Rapport tal-espert

Fi proċedimenti ta' kompetenza Awstrijaki, mhuwiex meħtieġ rapport preliminari tal-esperti. Ir-rapport prinċipali jista' jiġi ppreżentat bil-miktub jew b'mod orali. L-espert m'għandux għalfejn isegwi ċerta struttura meta jipprovdi r-rapport tiegħu.

Jekk il-qorti tqis li r-rapport ma jkunx komplet jew fil-każ ta' mgħiba ħażina mhux ġustifikata tal-espert, il-qorti tista' tordna t-tfassil ta' rapport ġdid jew ta' wieħed addizzjonali *ex officio* jew fuq talba tal-partijiet. Il-qorti tista' tordna wkoll li l-espert ikollu jhallas it-tariffi tal-qorti minħabba l-imgħiba ħażina mhux ġustifikata tal-espert.

Ir-rapport tal-espert jista' jiġi kkontestat mid-dikjarazzjonijiet tal-partijiet u kontrokompetenza.

Fi proċedimenti ċivili, il-partijiet huma involuti ħafna fl-operazzjonijiet tal-espert. Huma jridu jikkooperaw u jwieġbu t-talbiet kollha għad-dokumenti mill-espert. Huma jistgħu jistaqsu direttament lill-espert matul il-laqgħat kontenzjużi u jirrikjedu li l-espert jikkummenta dwar ir-rimarki tagħhom.

V.3.b. Smiġħ fil-qorti

Il-qorti tordna biss lill-espert sabiex jattendi s-seduti f'każijiet eċċezzjonali.

L-informazzjoni ppreżentata hawnhekk ingabret matul il-Proġett Sib Espert minn kuntatti għal kull pajjiż magħżula mill-Istitut Ewropew tal-Kompetenzi u l-Esperti EEEI.

L-aħħar aġġornament: 09/09/2020

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali hija gestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-orijinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċetta responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.